

N:o 31.

Ank. till Riksd. kansli den 7 maj 1898, kl. 4 e. m.

Betänkande, angående beräkning af vissa bevillningar för år 1899.

Jemlikt 40 § riksdagsordningen får bevillningsutskottet härmed afgifva förslag till beräkning af de särskilda bevillningarnas belopp för år 1899; innefattande detta förslag icke blott tull-, post-, stämpel-, bränvinstillverknings- och hvitbetssockertillverkningsmedlen, utan äfven afkastningen af bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter.

1:o.

Tullmedlen.

Tullmedlen, hvilka vid nästlidet års riksdag för innevarande år beräknades till 39,000,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbragt:

år 1894	kronor	38,510,782
» 1895	»	39,348,796
» 1896	»	42,201,218
eller i medeltal för dessa tre år	»	40,020,265
samt år 1897	»	43,755,018.

I underdånig skrifvelse den 10 sistlidne december angående inkomstberäkningen för år 1899, hvilken skrifvelse finnes bifogad Kongl. Maj:ts till innevarande Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof, har statskontoret yttrat, att då statens inkomst af tullmedlen, för år 1896 debiterad med mera än 42,200,000 kronor, i medeltal för åren 1894—1896 uppgått till öfver 40,000,000 kronor samt, i händelse uppbörden för december månad år 1897 blefve lika den för december månad år 1896, för år 1897 skulle belöpa sig till 43,858,230 kronor, ansåge sig statskontoret böra föreslå en förändring i senast antagna beräkning; och har statskontoret hemställt, att tullmedlen för år 1899 måtte upptagas med ett till 41,000,000 kronor förhöjdt belopp.

Med detta belopp hafva tullmedlen jemväl blifvit uppförda i Kongl. Maj:ts förslag till statsreglering för år 1899.

De förändringar i tulltaxan, som af innevarande års Riksdag vidtagits, synas icke vara af den betydelse, att vid nu förevarande beräkning af tullmedlen afseende vid dem behöfver fästas; och då de skäl, som af statskontoret anförts för en beräkning af ifrågavarande statsinkomst till ett till 41,000,000 kronor förhöjdt belopp, synas utskottet väl grundade, helst 1897 års debiterade tulluppbörd uppgått till ett ej oväsentligt högre belopp, får utskottet i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag hemställa,

att tullmedlen för år 1899 beräknas till kronor 41,000,000.

2:o.

Postmedlen.

Vid nästlidet års riksdag beräknades postmedlen för innevarande år till 9,025,000 kronor.

Ifrågavarande medel utgjorde:

år 1894	kronor	8,273,600
» 1895	»	8,548,268
» 1896	»	9,035,371
eller i medeltal för dessa tre år	»	8,619,080
samt belöpte sig år 1897 till	»	9,704,637.

Transport kronor 41,000,000

Transport kronor 41,000,000

Postmedlen äro, enligt uppgift i statskontorets omförmälda skrifvelse till Kongl. Maj:t, för år 1899 beräknade till 9,925,000 kronor och jemväl af statskontoret med samma belopp upptagna. I denna beräkning har Kongl. Maj:t icke vidtagit någon förändring; och då icke heller utskottet har något att dervid erinra, hemställer utskottet,

att postmedlen måtte för år 1899 beräknas till kronor 9,925,000.

3:o.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Dessa avgifter hafva utgjort:

år 1894	kronor 891,276
» 1895	» 928,955
» 1896	» 934,722
eller i medeltal för dessa tre år	» 918,318
samt år 1897	» 990,409.

»Af 1897 års Riksdag beslutades en sådan ändring af § 4 i kongl. förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 2 december 1892, att den avgift, som utländsk handelsresande jemlikt detta författningsrum skulle erlägga för rättigheten att här i riket idka handel med utländska varor, skulle beräknas för hvarje tidrymd af trettio på hvarandra följande dagar, räknade från och med den dag, afgiften erlades, och icke, såsom förut varit förhållandet, för hvarje kalendermånad. Nämnda förändring har trädt i kraft vid början af år 1898. Ehuru det kunde antagas, att i följd af denna förändring en minskning i ifrågavarande avgifter komme att ega rum, ansåg Riksdagen dock, att denna minskning icke kunde blifva af någon större betydighet; och blef denna inkomsttitel af Riksdagen för år 1898 beräknad till ett från 800,000 till 850,000 kronor förhöjdt belopp».

Transport kronor 50,925,000

Transport kronor 50,925,000

Efter erinran härom har statskontoret i sin ofvan omnämnda skrivelse till Kongl. Maj:ts yttrat, att, med förbehåll afseende å såväl ofvanberörda minskning som ock den minskning i bankbolags sedelutgifning, som under år 1899 till äfventyrs kunde ega rum i följd af stadgandet i § 41 i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, statskontoret funne sig föranlåtet hemställa, att bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter måtte upptagas i riksstaten för år 1899 med endast 650,000 kronor; och hafva i enlighet härmed berörda avgifter i Kongl. Maj:ts förslag till statsreglering för år 1899 upptagits med det af statskontoret sålunda föreslagna belopp.

Ehuruval, på sätt statskontoret erinrat, någon minskning i de enskilda bankernas sedelutgifning och deraf följande minskning i nu ifrågavarande inkomsttitel är att förvänta, anser dock utskottet, att den föreslagna nedsättningen är väl stor, och att beloppet utan fara för misstag kan höjas med 100,000 kronor.

Utskottet hemställer fördenskull,

att bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter må för år 1899 beräknas till kronor 750,000.

4:o.

Stämpelmedlen.

Stämpelmedlen, som för innevarande år beräknats till 5,000,000 kronor, hafva utgjort:

år 1894	kronor	3,828,691
» 1895	»	4,891,704
» 1896	»	5,240,923
eller i medeltal för dessa tre år	»	4,653,773
samt år 1897	»	5,956,829.

Transport kronor 51,675,000

Transport kronor 51,675,000

Den ökade inkomst af stämpelmedlen, som med tillämpning af den utaf 1894 års Riksdag beslutade nya förordning angående stämpelafgiften antogs komma att ega rum, föranledde stämpelmedlens uppförande i riksstaten för år 1895 med 5,300,000 kronor, hvilken beräkning bibehölls äfven för år 1896.

Då inkomsterna af denna skattetitel för år 1895 uppgått till lägre belopp än det beräknade, samt tillräcklig anledning icke funnes att antaga, det dessa inkomster för år 1897 skulle i någon betydligare mån ökas, helst som den väsentligaste delen af skattetiteln, nemligen arfsskatten, i följd af sin natur vore underkastad stora vexlingar, beräknade Riksdagen stämpelmedlen för år 1897 till 5,000,000 kronor; och äro dessa medel äfven i riksstaten för år 1898 upptagna med detta belopp.

Enligt i finansdepartementet utarbetade uppgifter för åren 1895 och 1896 å beloppet af de stämplat, som användts till nedannämnda handlingar, har detta belopp utgjort:

	år 1895.		år 1896.	
handlingar till lagfartsprotokollet.....	1,190,522	90	1,616,653	30
d:o till in-teckningsprotokollet.....	212,223	11	269,287	27
d:o till äktenskapsförorsdprotokollet.	4,646	—	4,645	—
d:o till bouppteckningsprotokollet....	1,117,537	80	1,107,903	90
Summa kronor	2,524,929	81	2,998,489	47

Bevillningsafgiften för spelkort, som enligt 1892 års Riksdags beslut förhöjdes från 75 öre till 1 krona 50 öre för hvarje kortlek, har jemlikt 1896 års Riksdags beslut och kongl. kungörelsen den 1 maj samma år från och med den 1 derpå följande juli nedsatts till 50 öre för hvarje kortlek.

Statskontoret har hemställt, att stämpelmedlen måtte i riksstaten för år 1899 upptagas med oförändradt belopp af 5,000,000 kronor, och har Kongl. Maj:t i öfverensstämmelse härmed föreslagit beräkningen af ifrågavarande statsinkomst till nämnda belopp.

Transport kronor 51,675,000

Transport kronor 51,675,000

Sedan Riksdagen numera beslutit, att skyldigheten att vid utställandet af inrikes vaxel förse densamma med stämpel skall med nästkommande års ingång upphöra, måste emellertid vid förevarande beräkning hänsyn tagas till den minskning i stämpeluppbörden, som härigenom blifver en följd. Storleken af den inkomst, som genom nu utgående stämpelafgift för inrikes vaxlar tillföres statsverket, kan icke med bestämdhet uppgifvas. Med ledning af bankernas uppgifter till finansdepartementet kan man dock beräkna stämpelafgiften för vaxlar, som i bankerna diskonterats, till öfver 500,000 kronor, hvilket belopp sålunda torde böra afdragas från det belopp, hvartill stämpelmedlen för år 1899 af Kongl. Maj:t beräknats. Men härtill kommer det belopp, som i stämpelafgift utgår för de vaxlar, som diskonteras hos bankirer och andra enskilda personer, eller som icke diskonteras. Detta belopp torde kunna beräknas till 100,000 kronor. Inkomsten af stämpelafgiften för vaxlar synes därför böra minskas med sammanlagdt 600,000 kronor. Visserligen hafva de för år 1897 influtna stämpelmedlen uppgått till betydligt högre belopp än det af Kongl. Maj:t för år 1899 beräknade, men då den väsentligaste delen af denna skattetitel är af vaxlande natur, har utskottet i allt fall ansett, att från det af Kongl. Maj:t beräknade beloppet bör afdragas hvad stämpelafgiften för inrikes vaxlar enligt ofvan angifna beräkning antagits lemna i inkomst eller 600,000 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att stämpelmedlen för år 1899 beräknas till kronor 4,400,000.

5:o.

Bränvinstillverkningsskatten.

Bränvinstillverkningen i riket har enligt uppgift i statskontorets ofvanberörda skrivelse till Kongl. Maj:t af den 10 december 1897 utgjort:

Transport kronor 56,075,000

	Transport kronor	56,075,000
år 1892.....	liter	31,804,818
» 1893.....	»	31,721,077
» 1894.....	»	33,068,884
» 1895.....	»	34,886,895
» 1896.....	»	32,804,168
utgörande medeltalet för femårsperioden.....	»	32,857,168.

Medeltal för femårsperioden 1891—1895 utgjorde enligt uppgift i samma skrifvelse 32,724,536 liter.

Enligt hvad utskottet inhemtat från finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå har tillverkningen uppgått under år 1897 till 36,295,193 liter och under de tre första månaderna af innevarande år till 15,034,832 liter.

Beträffande tillverkningsskatten meddelas i statskontorets nyssnämnda skrifvelse följande öfversigt för femårsperioden 1892—1896:

	Influten skatt.	Restitution för		Statsverket behållet.
		denaturerad brännvin.	för högt erlagd skatt.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
År 1892	15,047,034	504,348	4,598	14,538,088
» 1893	15,849,588	534,549	5,017	15,310,022
» 1894	16,277,549	606,960	4,712	15,665,877
» 1895	16,558,451	710,025	1,709	15,846,717
» 1896	17,545,976	744,617	5,279	16,796,080

Under år 1897 belöpte sig skatten till 18,431,396 kronor, och utgick under samma år restitution af tillverkningsafgift för denaturerad brännvin med 925,467 kronor, i följd hvaraf statsverkets behållna inkomst af denna skattetitel under år 1897 utgjort 17,505,929 kronor.

I sin omförmälda skrifvelse har statskontoret, efter erinran att brännvinstillverkningsskatten, med afseende derå att densamma under de senare åren varit i jemnt stigande, af sistlidet års Riksdag beräknats till 15,500,000 kronor, an-

Transport kronor 56,075,000

Transport kronor 56,075,000
 fört, att denna statsinkomst jemväl under år 1897 varit i stigande, men att, då ovisst vore, om de förhållanden, som härtill medverkat, komme att fortfara under den tid, för hvilken förslag till inkomstberäkning nu skulle afgifvas, någon förhöjning i den senast antagna beräkningen icke syntes böra ifrågasättas, utan denna skatt äfven i riksstaten för år 1899 upptagas med 15,500,000 kronor.

Med detta belopp har ifrågavarande statsinkomst jemväl blifvit uppförd i Kongl. Maj:ts förslag till statsreglering för år 1899.

Då utskottet icke har något att häremot erinra, hemställer utskottet,

att bränvinstillverkningskatten för år 1899 beräknas till..... kronor 15,500,000.

6:o.

Hvitbetssockertillverkningsafgiften.

Inkomsten af denna skattetitel har utgjort:

år 1894	kronor	4,723,275
» 1895	»	7,139,148
» 1896	»	7,726,386
» 1897	»	11,068,906.

Under nedannämnda tillverkningsår har vid samtliga fabriker inom landet afverkats följande myckenhet hvitbetor:

1893—1894	373,962 ton
1894—1895	628,480 »
1895—1896	538,709 »
1896—1897	890,240 »
1897—1898	716,141 »

Enligt kongl. förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket den 19 maj 1893 skall för all tillverkning af hvitbetssocker erläggas tillverkningskatt i

Transport kronor 71,575,000

Transport kronor 71,575,000
förhållande till det utbyte i råsocker, som de för tillverkningen använda hvitbetor enligt den i förordningen bestämda grund antagas hafva lemnat; och skall denna skatt utgöra hälften af gällande tullsats för utländskt råsocker af mörkare färg än n:o 18 af den i verldshandeln antagna holländska standard.

Från och med den 1 september 1896 skall, med undantag för vissa nedan omförmälda fabriker, det beskattningsspligtiga råsockret beräknas efter de för tillverkningen använda betornas vikt sålunda, att 100 kilogram råa (ej torrade) hvitbetor antagas lemna ett utbyte af 10,5 kilogram socker. Då tullen å socker, till färgen mörkare än ofvan nämnda standardnummer är bestämd till 23,5 öre för kilogram, utgår skatten sålunda i allmänhet med 12 kronor 33 öre för hvarje ton afverkad betor.

Ifrågavarande statsinkomst har i riksstaten för innevarande år uppförts med 8,000,000 kronor. Rörande orsaken till att den inkomst, som influtit för år 1897, så betydligt öfverstigit det beräknade beloppet, har statskontoret i sin ofvanberörda skrifvelse till Kongl. Maj:t yttrat, att en betydlig del af betafverknigen under tillverkningsåret 1896—1897 försiggått under januari—april månader 1897, i följd hvaraf den under samma tid debiterade skatten belöpt sig till ej mindre än 3,169,290 kronor 37 öre, samt att till det för år 1897 uppnådda resultatet äfven i viss mån bidragit tillväxten af fabrikenas antal, och att den undantagsförmån, som enligt § 2 i berörda kongl. förordning den 19 maj 1893, sådan denna § lyder enligt kongl. kungörelsen den 15 maj 1896, varit nyanlagda fabriker medgifven, i större eller mindre mån upphört. På grund af sistomförmälda förhållanden har statskontoret hemställt, att denna statsinkomst måtte i riksstaten för år 1899 upptagas med 8,500,000 kronor, hvilket belopp jemväl i Kongl. Maj:ts förslag till beräkning af statsverkets inkomster upptagits.

Den för tillverkningsåret 1897—1898 debiterade skatten har uppgått till 8,498,099 kronor 63 öre.

Transport kronor 71,575,000

Transport kronor 71,575,000

De fabriker, som, enligt hvad ofvan antydts, fortfarande åtnjuta lägre utbytesberäkning än den i allmänhet stadgade, äro fabriker vid Köpinge, Karpalund, Karlshamn och Roma.

Socketutbytet beräknas för fabriker vid Köpinge och Karpalund under tillverkningsåren 1897—1899 efter 9,5 procent; för fabriken i Karlshamn under tillverkningsåret 1897—1898 efter 8,5 procent och under åren 1898—1900 efter 9,5 procent samt för fabriken vid Roma under tillverkningsåren 1897—1899 efter 8,5 procent. Nämda undantagsställning upphör för fabriker vid Köpinge, Karpalund och Roma den 1 september 1899 och för fabriken i Karlshamn den 1 september 1900.

Betafverknigen har under tillverkningsåret 1897—1898 utgjort, approximativt beräknadt, vid

Köpinge	79,300 ton
Karpalund	45,000 »
Karlshamn	22,300 »
Roma	57,000 »

Under samma tillverkningsår har, enligt hvad ofvan nämnts, socketutbytet beräknats vid fabriker i Köpinge och Karpalund efter 9,5 procent och vid fabriker i Karlshamn och Roma efter 8,5 procent, och då skatten utgör enligt den förra af dessa beräkningar 11 kronor 16 öre och enligt den senare 9 kronor 98 öre för ton uppvägda betor, har således tillverkningskatten år 1897—1898 utgjort vid

Köpinge	kronor	884,988
Karpalund	»	502,200
Karlshamn	»	222,554
Roma	»	568,860

Summa kronor 2,178,602.

Enär betafverknigen till största delen avslutas hvarje år före december månads utgång, bör skatten från berörda fabriker för kalenderåret 1899 beräknas efter den grund, som för dessa fabriker kommer att gälla under tillverkningsåret 1899—1900, då socketutbytet skall beräknas för

Transport kronor 71,575,000

Transport kronor 71,575,000
 fabriker i Köpinge, Karpalund och Roma, såsom i allmänhet, efter 10,5 procent samt för fabriken i Karlshamn efter 9,5 procent. Under antagande att betafverknigen vid nämnda fabriker under tillverkningsåret 1899—1900 blifver lika stor som under innevarande tillverkningsår, skulle följaktligen skatten under år 1899 komma att utgöra vid

Köpinge	kronor	977,769
Karpalund	»	554,850
Karlshamn	»	248,868
Roma	»	702,810

Summa kronor 2,484,297,

eller något öfver 300,000 kronor mer än under tillverkningsåret 1897—1898.

Med hänsyn härtill och då anledning icke förefinnes att antaga, det hvitbetssockertillverkningen inom riket kommer att minskas, utan fastmer torde behöfva ökas för att kunna motsvara konsumtionen af socker inom landet, hvilken visat sig vara i ständigt stigande, har utskottet ansett, att ifrågavarande afgift kan utan fara för misstag antagas uppgå till högre belopp än Kongl. Maj:t föreslagit, samt hemställer fördenskull,

att hvitbetssockertillverkningsafgiften
 för år 1899 upptages i riksstaten med kronor 9,000,000.

Summa kronor 80,575,000.

Stockholm den 6 maj 1898.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.